

# Historia języka polskiego - dzieje budowy i używania języka narodowego - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                                                        |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Historia języka polskiego - dzieje budowy i używania języka narodowego |
| Kod przedmiotu      | 09.3-WH-FP-HJP-1-Ć-S14_genLC480                                        |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a>                                  |
| Kierunek            | Filologia polska                                                       |
| Profil              | ogólnoakademicki                                                       |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata                                   |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2018/2019                                               |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 4                                                                                                                                                                                                                     |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 5                                                                                                                                                                                                                     |
| Typ przedmiotu                  | obieralny                                                                                                                                                                                                             |
| Język nauczania                 | polski                                                                                                                                                                                                                |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>prof. zw. dr hab. Stanisław Borawski</li><li>dr hab. Magdalena Hawrysz, prof. UZ</li><li>dr Magdalena Jurewicz-Nowak</li><li>dr hab. Iwona Pałucka-Czerniak, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                  |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia |
| Wykład      | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Egzamin          |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie       |

## Cel przedmiotu

Przedmiot ma na celu wyposażenie studenta w wiedzę na temat językowej przeszłości środka komunikatywnego, czyli języka wspólnoty narodowej polskiej i umiejętności analizy historycznojęzykowej tekstów dawnych.

## Wymagania wstępne

brak

## Zakres tematyczny

1. Podstawowe pojęcia historii języka polskiego (przedmiot, źródła, podstawy teoretyczne, metody badawcze, cele i zadania, szkoły historyczne).
2. Periodyzacje dziejów języka i nauki o dziejach języka.
3. Kształtowanie się narodowej wspólnoty komunikatywnej.
4. Początki ponadregionalnego środka komunikatywnego (dyskusja o genezie polskiego języka literackiego).
5. Przekształcenia w środku komunikacji wspólnoty narodowej motywowane przemianami w potrzebach komunikatywnych, zmianami terytorialnymi, kontaktami ze wspólnotami sąsiednimi, przekształceniami technicznymi i instytucjonalnymi komunikacji językowej.
6. Początki i wzrost świadomości językowej oraz rozwój myśli historycznej o języku polskim.
7. Rozwój polskiej myśli językoznawczej.
8. Przedkodyfikacyjne kształtowanie się zasad pisowni na tle rozwoju wspólnoty komunikatywnej.
9. Działalność kulturalnojęzykowa.

## Metody kształcenia

Wykłady – wykład informacyjny, wykład analityczny, wykład syntetyczny

Ćwiczenia – dyskusja, analiza tekstu źródłowego, prezentacja ustna

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                      | Symbol e efektów                                                           | Metody weryfikacji                                                                                                                                 | Forma zajęć                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o genezie i historycznej zmienności języka polskiego motywowanej przemianami w potrzebach komunikatywnych wspólnoty narodowej i wspólnot podrzędnych | <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">KEP1_W04</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• aktywność w trakcie zajęć</li><li>• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li><li>• kolokwium</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Wykład</li><li>• Ćwiczenia</li></ul> |
| student zna i ma uporządkowaną wiedzę i podstawową terminologię z zakresu historii języka polskiego (dziejów jego budowy i używania)                                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">KEP1_W02</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• aktywność w trakcie zajęć</li><li>• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li><li>• kolokwium</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Wykład</li><li>• Ćwiczenia</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                                                                 | Symbole efektów            | Metody weryfikacji                                                                       | Forma zajęć             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| student ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu historii języka polskiego (dziejów jego budowy i używania)  | • <a href="#">KEP1_W03</a> | • aktywność w trakcie zajęć<br>• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne<br>• kolokwium | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| student umie przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację tekstu z zastosowaniem typowych metod, uwzględniając kontekst społeczny i historycznokulturowy | • <a href="#">KEP1_U14</a> | • aktywność w trakcie zajęć<br>• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne<br>• kolokwium | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego kształcenia się i rozwoju zawodowego                | • <a href="#">KEP1_K01</a> | • aktywność w trakcie zajęć<br>• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne<br>• kolokwium | • Wykład<br>• Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Na ćwiczeniach: aktywny udział w zajęciach, zreferowanie zagadnienia na podstawie lektury, zaliczenie kolokwium. Podstawą zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie oceny pozytywnej z egzaminu.

## Literatura podstawowa

1. Bajerowa I., *Zarys historii języka polskiego 1939–2000*, Warszawa 2003.
2. Borawski S., *Wprowadzenie do historii języka polskiego. Zagadnienia historiozoficzne*, PWN, Warszawa 2000.
3. Borawski S. (red.), *Rozprawy o historii języka polskiego*, Zielona Góra 2005.
4. Borawski S., Furdal A., *Wybór tekstów do historii języka polskiego*, Warszawa 2003.
5. Brückner A., *Dzieje języka polskiego*, Lwów 1906.
6. Długosz-Kurczabowa K., Dubisz S., *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa 2003.
7. Klemensiewicz Z., *Historia języka polskiego*, Warszawa 2000.
8. Kucała M., *Poliszczyna dawna i współczesna*, Kraków 2000.
9. Lehr-Splawiński T., *Język polski. Pochodzenie, powstanie, rozwój*, Warszawa 1978.
10. Skubalanka T., *Historyczna stylistyka języka polskiego*, Wrocław 1984.
11. Walczak B., *Zarys dziejów języka polskiego*, Warszawa 1995.

## Literatura uzupełniająca

1. Dubisz S., Decyk-Zięba W. (red.), *Teksty staropolskie: analizy i interpretacje*, Warszawa 2003.
2. Dubisz S., *Język – Historia – Kultura* (wykłady, studia, analizy), Warszawa 2002.
3. Dubisz S., *Język – Historia – Kultura* (wykłady, studia, szkice), Warszawa 2007.
4. Dunaj B., *Wzdlużenie zastępcze w języku polskim*, Kraków 1966.
5. Furdal A., *O przyczynach zmian głosowych*, Wrocław 1965.
6. Kobylńska J., *Rozwój form D. I. poj. rzecz. rodz. męs. w j. pol.*, Wrocław 1968.
7. Kucała M., *Rodzaj gramatyczny w historii polszczyzny*, Wrocław 1978.
8. Rospond S., *Kościół w dziejach języka polskiego*, Wrocław 1985.
9. Rospond S., *Dzieje polszczyzny śląskiej*, Katowice 1959.
10. Śmiech W., *Rozwój form czasu teraźniejszego czasowników w języku polskim*, Łódź 1967.
11. Taszycki W., *Najdawniejsze zabytki języka polskiego*, Wrocław 1951.
12. Turska H., *Mianownik liczby mnogiej typu chłopcy, draby w języku ogólnopolskim*, „Język Polski” 1953.
13. Wydra W., Rzepka W. R. (oprac.), *Chrestomatia staropolska: teksty do roku 1543*, Wrocław 2004.
14. Vrtel-Wierczyński S., *Wybór tekstów staropolskich: czasy najdawniejsze do r. 1543*, PWN, Warszawa 1977.

## Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 02-05-2018 10:40)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ